



NIEUWE KOPOPLEIDING ARBEIDS- EN ORGANISATIEKUNDE

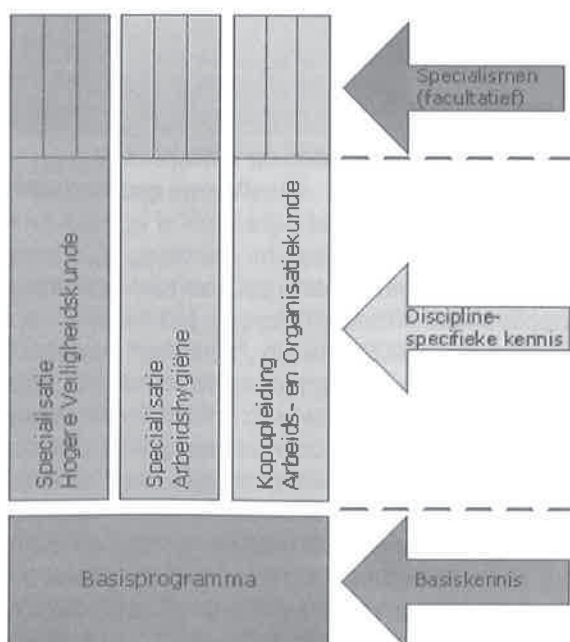
Wim van Alphen, André Verbeek, Dick Oosthuizen

PHOV wil het arbopakket nog completer maken met een nieuwe opleiding. Er start een opleiding op het gebied van Arbeids- en Organiseatiekunde voor arbeidshygiënisten en hoger veiligheidskundigen. Dit om de arbeidshygiënisten en hoger veiligheidskundigen een meer integraal pakket aan deskundigheid aan te bieden en ze naast de reeds aanwezige technische kennis ook meer kennis te geven over het beïnvloeden van gedrag en cultuur. Binnen de arbozorg is immers al enige tijd een ontwikkeling gaande om meer aandacht te besteden aan organisatorische zaken, gedrag en cultuur. Alles kan qua technische voorzieningen nog zo goed op orde zijn, ook organisatorisch moet alles goed geregeld zijn. Als de medewerker onvoldoende of geen gebruik van deze voorzieningen maakt en zich niet aan de procedures houdt, dan werkt het niet en blijven er ongevallen en beroepsziekten optreden. Met het beïnvloeden van organisatie, cultuur en gedrag valt de komende tijd nog veel winst te behalen op het gebied van betere werkomstandigheden.

Synergievoordelen

Om arbeidshygiënisten structurele bagage op het gebied van cultuur en gedrag aan te reiken, biedt PHOV nu een speciale kopopleiding op het gebied van Arbeids- en Organiseatiekunde aan. Niet zomaar een losse dag of een losse module, maar een volledig aanvullend pakket bovenop de kennis en vaardigheden die de Arbeidshygiënisten al hebben.

De kopopleiding is vergelijkbaar met de eerder opgezette specialisatie Hogere Veiligheidskunde voor Arbeidshygiënisten. Met het diploma Arbeidshygiëne krijgen cursisten vrijstelling voor het basisprogramma en hoeven ze alleen de kopopleiding Arbeids- en Organiseatiekunde (A&O) te volgen (zie figuur). Voor de opleiding A&O is certificering aangevraagd bij Hobéon.



De wettelijke taak beter invullen

Een groot inhoudelijk voordeel is dat de wettelijke taak die kerndeskundigen hebben, te weten het toetsen van de RI&E, nu veel gedegener kan plaatsvinden. Immers deze toetsing gebeurt dan niet met de deskundigheid en perceptie vanuit slechts één discipline, maar vanuit gecombineerde disciplines. Dus zeker ten aanzien van het beoordelen van de volledigheid van de RI&E en de juiste risicoweging is deze beoordeling meer valide. Dit is van zeer groot belang omdat de RI&E als belangrijkste middel wordt gezien om op een gestructureerde en evenwichtige wijze te werken aan de verbetering van de arbeidsomstandigheden en het terugdringen van ongevallen en beroepsziekten.

Wat houdt de kopopleiding A&O in?

De kopopleiding A&O is bij PHOV gericht op het kunnen toepassen van actuele organisatie-diagnose- en verandermodellen om het veiligheids- en gezondheidsgedrag binnen het bedrijf te verbeteren. Daarnaast is er uiteraard aandacht voor de specifieke taken van de A&O-deskundige op het terrein van kwaliteit van de arbeid, psychosociale arbeidsbelasting (PSA) en duurzame inzetbaarheid. Door een praktische insteek laten de geleerde kennis en vaardigheden zich gemakkelijk vertalen in concrete werkwijzen binnen organisaties en bedrijven. Het programma bestaat uit zeven modules en een scriptietraject. Onderstaand worden alle modules kort beschreven:

Module Inleiding

In deze module maak je kennis met de rol en functie van de A&O'er. Wat is het speelveld en

hoe kun je van toegevoegde waarde zijn voor organisaties en bedrijven. We staan ook stil bij de ontwikkeling van de A&O'er. We behandelen de kerntaken, competenties, intervisie en intercollegiale toetsing.

Module A&O'er als onderzoeker

De A&O'er moet in staat zijn om goed organisatieonderzoek uit te voeren. Daar waar de arbeidshygiënist concrete risicovolle situaties en activiteiten kunnen beoordelen is dat voor de A&O'er toch wel anders. De A&O'er doet vooral onderzoek naar de menselijke factor in de organisatie. Maar wat wil je meten, waarmee wil je meten, is het te meten? Door middel van A&O-onderzoeksinstrumenten wordt een verdieping gemaakt in het uitvoeren van organisatieonderzoek. Hierin zal het onderzoeken van psychosociale arbeidsbelasting specifiek aan de orde komen.

Module Adviesvaardigheden

Deze module is gericht op het ontwikkelen van advies- en schrijfvaardigheden van de A&O'er. Deze zijn essentieel om de klantvraag scherp te krijgen en helder over te brengen. De opgedane vaardigheden kun je direct toepassen bij de moduleopdrachten en in de praktijk.

Module Verzuimmanagement

In deze module komt verzuimmanagement in brede zin aan bod. Hoe kunnen organisaties zaken rondom verzuim goed organiseren en vertalen in effectief beleid? De rol van de A&O'er hierin kan divers zijn, waardoor een breed palet van kennis en vaardigheden nodig is. En hoe verhoudt verzuimmanagement zich tot duurzame inzetbaarheid en waar liggen de grenzen van beide? Daarnaast vindt er een verdieping plaats naar relevante wetgeving, het uitvoeren van verzuimanalyses en het omgaan met de balans tussen belasting en belastbaarheid van medewerkers.

Module Duurzame inzetbaarheid

In het verlengde van verzuimmanagement komt in deze module de preventieve kant meer aan bod. Hoe kunnen werkgevers en werknemers werken aan duurzame inzetbaarheid? Wat verstaan we hieronder en hoe pakken we het aan? Naast fysiek en mentaal gezond zijn en blijven, is er specifieke aandacht voor zaken die samenhangen met duurzame inzetbaarheid van medewerkers zoals arbeidsmotivatie, betrokkenheid, persoonlijke ontwikkeling, levensfasen en balans tussen werk en privé. Uiteraard hebben we hierbij veel aandacht voor de rol en vaardigheden van de A&O'er en hoe deze kan adviseren over programma's op dit terrein en de implementatie en borging daarvan.

Module Kennisoverdracht

Naast de vakinhoud is het noodzakelijk om jezelf te ontwikkelen tot een professionele adviseur die in staat is om kennis over en draagvlak voor zijn adviezen te creëren. Communicatievaardigheden, trainen en presenteren worden jouw tweede natuur.

Module Kwaliteit van de arbeid

Kwaliteit van de arbeid is de bron aanpak van een A&O'er. Als de arbeid niet goed is georganiseerd, is de kans op ongemotiveerde medewerkers groot, kan werkdruk als te hoog worden ervaren, kan dit effect hebben op de gezondheid van medewerkers, tot verzuim leiden, invloed hebben op arbeidstevredenheid en is er een grotere kans dat er ongevallen plaats vinden. De factoren die invloed hebben op de kwaliteit van de arbeid worden in deze module behandeld. Ook komen verschillende benaderingen van kwaliteit van de arbeid aan bod en wordt gekeken hoe dit in kaart kan worden gebracht en verbeterd kan worden.

Oogmerk

Met deze derde discipline, A&O, wordt beoogd een nog volwaardiger en breder opgeleide arbodeskundige af te leveren die de zaak breder kan benaderen, zowel vanuit een technische als vanuit een organisatorische en een gedragsinvalshoek. Ook voor bedrijven is dit interessant: geen deskundigen die slechts vanuit één kant de zaak bekijken, maar een deskundige met een bredere geïntegreerde visie die meer met organisatorische en bedrijfs-economische factoren rekening houdt. Tot slot is dit ook voor de positie van de deskundige interessant, omdat het werk leuker en vollediger wordt en bovendien heb je als meervoudig deskundige een veel grotere marktwaarde.

*Wim van Alphen, André Verbeek en
Dick Oosthuizen*

Kijk voor meer informatie op www.phov.nl